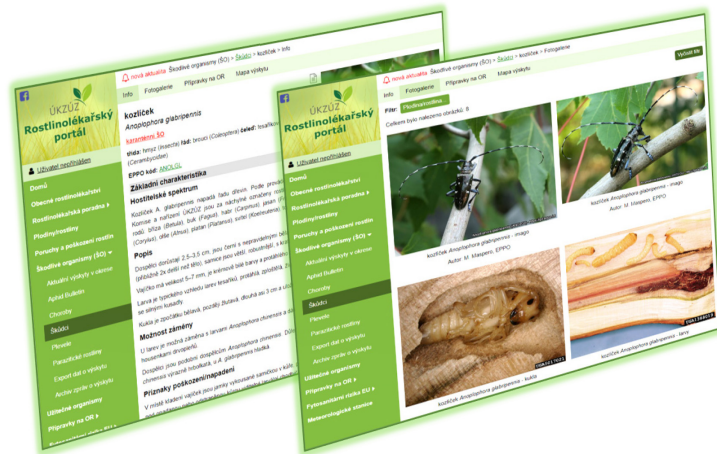

Důležité odkazy

Více informací o rizikových škodlivých organismech se můžete dozvědět na **Rostlinolékařském portálu**, který naleznete na adrese **www.ukzuz.cz/rlportal**, v modulu „Fytosanitární rizika EU“.

Spoustu zajímavostí a užitečných novinek naleznete také přímo na webových stránkách **www.ukzuz.cz** jeho sociálních sítích (facebook, twitter) či na stránkách Evropské a středozemní organizace pro ochranu rostlin (EPPO) **www.eppo.int**.

KONTAKTY

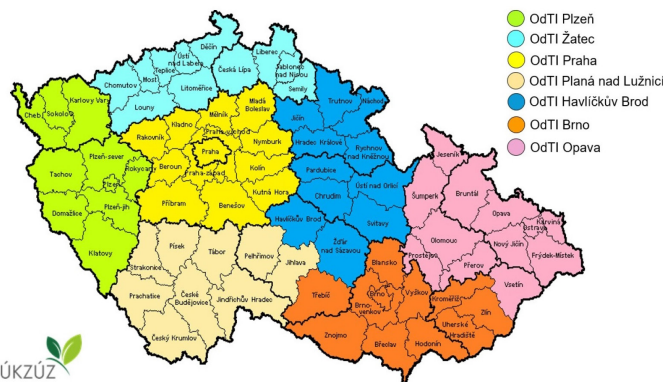

Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský

Odbor terénní inspekce

Oddělení terénní inspekce (OdTI) – regiony

BRNO Zemědělská 1752/1a	Ing. Jan Šamánek jan.samanek@ukzuz.cz	535 110 480 603 247 337
HAVLÍČKŮV BROD Konečná 1930	Ing. Marie Suchomelová, Dis. marie.suchomelova@ukzuz.cz	737 267 336
OPAVA Jaselská 552/16	Ing. Bohuslav Šimíček bohoslav.simicek@ukzuz.cz	553 631 247 603 157 796
PLANÁ NAD LUŽNICÍ ČSLA 23	Ing. Karel Kučera karel.kucera@ukzuz.cz	381 470 338 602 408 191
PLZEŇ Slovanská alej 20	Ing. Dana Pohanová dana.pohanova@ukzuz.cz	725 870 657
PRAHA Ztracená 1099	Ing. Vladislava Sedláková vladislava.sedlakova@ukzuz.cz	235 010 308 724 051 427
ŽATEC Chmelařské nám. 1612	Ing. Jan Blažíček jan.blazicek@ukzuz.cz	415 778 116 703 462 963

◀ Závijec zimozrázový
▼ *Cydalima perspectalis*

NÁRODNÍ ORGANIZACE OCHRANY ROSTLIN ČESKÉ REPUBLIKY

INTERNETOVÝ OBCHOD

=

VELKÉ RIZIKO ZAVLEČENÍ ŠKODLIVÝCH ORGANISMŮ ROSTLIN

DBEJTE NA ZDRAVÍ ROSTLIN

DBEJTE NA ZDRAVÍ ROSTLIN

08-2022

Problematika internetového obchodu s rostlinami a rizika s ním spojená

Dnešní společnost využívá moderní přístupy, které nám ušetří čas a někdy i peníze. Jedním z příkladů může být i nákup zboží z pohodlí domova. Internetový obchod s rostlinami, rostlinnými produkty, osivem či sadbou však představuje z fyto-sanitárního hlediska určité riziko šíření škodlivých organismů. Tento způsob prodeje nebyl úředně dostatečně prověřován a stejně tak nebyl plně kontrolován původ rostlin a jejich zdravotní stav.

Důvodem byla skutečnost, že dřívější fyto-sanitární legislativa tento druh prodeje zcela nezohlednila a internetové obchody byly poněkud přehlíženy. Taktéž neexistovala žádná databáze e-shopů, které se zabývají prodejem rostlin a rostlinného materiálu, což činilo obchodníky těžko dohledatelnými.

Největší riziko v této sféře představovali obchodníci, kteří rostlinné zboží pouze překupovali, často z neznámých zdrojů, a zákazník ani nemusel mít možnost dozvědět se něco o původu a zdravotním stavu rostlin. Tento přístup představoval značné riziko pro šíření nepůvodních či dokonce karanténních škodlivých organismů.

Přitom některé komodity ze třetích zemí je zakázáno dovážet, další musí splňovat zvláštní požadavky a zásilky musí být opatřeny rostlinolékařským osvědčením.

DBEJTE NA ZDRAVÍ ROSTLIN

Změna v legislativě!

Situace se však výrazně změnila! Od konce roku 2019 nabylo účinnosti Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/2031 o ochranných opatřeních proti škodlivým organismům rostlin, které problematiku internetového obchodu řeší hned v několika článcích.

Nejvýznamnější změnou je, že **pro provozovatele internetových obchodů s rostlinami** (s výjimkou semen určitých rostlin) **je stanovena povinnost registrace pro rostlinolékařské účely**. Dále je stanovena **povinnost opatřovat určité rostlinné komodity při internetovém obchodování rostlinolékařským pasem**, jehož dodávání k zakoupenému zboží značně snižuje nebezpečí šíření karanténních nebo nepůvodních škodlivých organismů.

S ohledem na výše uvedené ÚKZÚZ provádí kontroly internetových obchodů s rostlinami a rostlinným materiálem.

Současné potenciální hrozby

V současnosti asi největší riziko představuje karanténní bakterie *Xylella fastidiosa*. Tento patogen, který byl do Evropy zavlečen teprve před několika lety, napadá více než 300 druhů rostlin z různých čeledí. Hostitelské rostliny této bakterie najdeme jak mezi kulturně pěstovanými, divoce rostoucími, tak plevelnými rostlinami. V Evropě jsou dosud známa ohniska výskytu této bakterie v Itálii, Francii, Portugalsku a Španělsku. Napadení bakterií se projevuje např. vadnutím a usycháním listů, zakrslostí nebo odumíráním rostlin. V Itálii (Apulie) bakterie napadla již desítky tisíc olivovníků, z nichž některé byly staré i stovky let, a způsobila tak významné hospodářské i kulturní ztráty.

DBEJTE NA ZDRAVÍ ROSTLIN

Z u nás pěstovaných plodin napadá bakterie např. peckoviny a révu vinnou. Velmi náchylným hostitelem k napadení bakterií je vítod myrtolistý. Právě vítod myrtolistý, ale i oleandr obecný nebo okrasné kávovníky, případně léčivé a aromatické rostliny, jako je levandule nebo rozmarýn, pocházející ze zemí, kde se bakterie vyskytuje, mohou být při internetovém obchodu významným rizikem pro její šíření.

Rostliny napadené bakterií *Xylella fastidiosa* ▲ ▲

Další rizikovou komoditou mohou být např. bonsaje dovážené z asijských zemí, nejčastěji Číny. Tímto způsobem je do Evropy opakovaně zavlečen kozlíček *Anoplophora chinensis*, který škodí na desítkách listnatých dřevin.

S výpěstky okrasných dřevin se může šířit řada dalších karanténních a nepůvodních druhů tesaříků, krasců či původců chorob.

◀ Kozlíček
Anoplophora chinensis

▲ Tesařík
Aromia bungii

◀ Krasec jasanový
Agrilus planipennis

DBEJTE NA ZDRAVÍ ROSTLIN